

UutisKymi

Teollisuusryhmä Kymin julkaisu n:o 13

43. vuosikerta

21.12.1983

Toimitus-
johtajan
joulu-
tervehdys

on sivulla 2.
Jouluista asiaa myös
sivulla 3.

Karkkila
ennen
ja nyt

Karkkilassa odote-
taan toiveikkaina,
että Strömbergin
organisaatiossa toi-
miminen vakiinnut-
taisi työsuhteita,
toteaa pääluottamus-
mies Kalevi Tsurkka
s:lla 6 julkaistussa
haastattelussaan.

Lämpö-
keskus
työ-
paikkana

Olavi Kärkkäinen
hoitaa Soinlahden
sahan lämpökeskus-
ta. Mitä muuta
hänen työhönsä
kuuluu, nähdään
lähikuvassa taka-
sivulla.

Höyrytuotannon ohjaus siirtyi digitaaliaikaan

Kymin höyryvoimalaitok-
sella ja Kuusanniemen sellu-
tehtaan soodakattilavoima-
laitoksella on otettu käyt-
töön uusittu höyrytuotan-
non ohjausjärjestelmä, jolla
pyritään polttolaitteiden sää-
dettävyyden parantamiseen,
kuormitusvaihteluiden pie-
nentämiseen, palamisen opti-
mointiin, raportoinnin teh-
ostamiseen sekä kiinteiden
polttoaineiden käytön lii-
säämiseen.

Ohjausjärjestelmän kehittä-
misen keskeisenä syynä on

ollut niiden haittojen pois-
taminen, joita suuret äkilli-
set höyrykuorman muutok-
set esimerkiksi PK 8:lla ai-
heuttavat kattiloille ja muil-
le tuotantoyksiköille.

Äkillisiä kuormitusvaihte-
luiden pyritään kompensoi-
maan käyttämällä tasaus-
ajoa: Koska polttoaineet ei-
vät välittömästi kuormituk-
sen pudottua ehdi reagoida,
ohjataan ylimääräinen höyry
tasausajolla kattiloiden
syöttövesisäiliöihin.

jatkuu takasivulla

Prosessitietokoneen näyttöpäätteiden ääressä Kymin höyryvoimalaitoksella päälämmittäjä Seppo Kivinen ja mittaritekniikko Urpo Niinimäki.

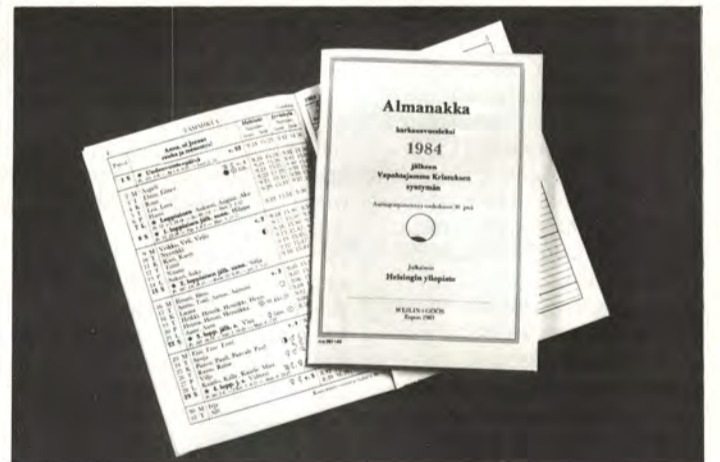

Johtokunnan avajaiskokous

Kymiyhtiön ja Strömbergin fuusion yhteydessä perustettiin muodostuneelle Kymi-Strömberg Oy:lle johtokunta. Helsingissä 7.12. ensimmäisen kokouksensa pitänyt johtokunta määritteli tehtävikseen mm. strategisen suunnittelun, tilinpäätöksen, vuosikertomuksen ja budjetin valmistelun sekä varojen jakamisen teollisuusryhmien kesken. Kahdeksien kertaa vuodessa kokoontuva johtokunta asettaa teollisuusryhmille tavoitteet ja valvoo niiden saavuttamista, päättää organisaation rakenteesta, huolehtii pts:stä sekä yhteiskuntasuhteista. Johtokunnan puheenjohtaja on pääjohtaja Fredrik Castrén (keskellä) ja jäseninä (vasemmalta) johtaja Antti Örmälä, varatoimitusjohtaja Matti Ilmari, varatoimitusjohtaja Erik V. Olander, varatoimitusjohtaja Heikki Kellokoski ja johtaja Lars-Erik Hukkinen. Johtokunnan sihteerinä toimi oikeustiet. tri. Eero Routamo.

Painosten valtiass syntyy Kym Pressille

Kaikkien tuntema vanha kunnan kansanalan-
manakka on painosmäärältään ylivoimainen
ykkönen vuotuisilla painotusmarkkinoilla.
Keltakantisen almanakan painos on tätä nykyä
runsaat 800 000 kpl. Tämä lähes joka kodin
vakiovarusteisiin kuuluva kirjanen on jo usean
vuoden ajan painettu Voikkaan paperitehtaan
valmistamalle Kym Press -erikoislaadulle, jota
almanakan vuotuispainokseen kuluu n. 30 ton-
nia.

Almanakka on ilmestynyt
maassamme ruotsinkielise-
nä vuodesta 1608 ja suo-
menkielisenä vuodesta 1705

alkaan. Vuodesta 1828 läh-
tien Helsingin yliopistolla
on ollut erikoisoikeus alma-
nakkujen julkaisemiseen.
Yliopisto on kuitenkin aina
antanut erioikeuden vuok-
ralle jollekin kirjapainolle.
Vuodesta 1888 lähtien Wei-
lin+Göösillä, joka nykyisin
kuuluu Amer-Yhtymään, on
ollut oikeus valmistaa ja
julkaista suomen- ja ruot-
sinkielisiä almanakkoja sekä
kalentereita.

Almanakkojen suosituin-
ta luettavaa ovat nimipäi-
vät. Vuoden 1984 kalente-
rissa on kaikkiaan 675 ni-
meä, joista osa on kokonaan
uusia tai pitkän tauon jäl-
keen uudelleen almanak-
kaan liitettyjä.

Weilin+Göös julkaise-
ma Allakkatieto kertoo, että
suomalainen almanakka on
kansallisesti hyvin merkittä-
vä juuri nimipäiväkalenterin
osalta, koska sitä pidetään
jatkuvasti ajan tasalla.

Soinlahteen valmistui katos sahatavaralle

Teollisuusryhmä Kymin
sahateollisuuden Soinlah-
den sahalle on valmistunut
sahatavarakatos korkealaa-
tuisen sahatavaran säilyttä-
miseksi. Teräsrakenteinen,
komponenteista tehty katos
on sijoitettu sahan pohjois-
puolelle, rautatien läheisyy-
teen.

Leveydeltään 20-metrinen
ja 98 metriä pitkän katoksen
vapaa korkeus on 8,5 metriä
ja kokonaiskorkeus 11,5
metriä.

Katoksen rakennustyöt

aloitettiin lokakuun alussa
ja ensimmäiset sahatavara-
niput sinne sijoitettiin jou-
lukuun alkupäivinä.

Uuteen suojaan mahtuu
noin puolet Soinlahden sa-
han valmisvarastosta eli
noin 5 000 m³. Hyvän poh-
justuksen ansiosta sinne
voidaan sijoittaa 4-6 saha-
tavarapakettia päällekkäin.
Samasta syystä katos lisää
Soinlahden varastointikapa-
siteettia jonkin verran.

Katoksen on urakoinut
Seppo Ijäs Ky.

Soinlahden uusi sahatavarakatos on 98 metriä pitkä.

HYVÄT YHTIÖLÄISET

Päättymäisillään olevan vuoden aikana valmisteltu ja marraskuun alussa toteutettu Kymin ja Strömbergin yhdistäminen on ollut meidän piirissämme tämän vuoden päätapahtuma, joka tulee jäämään merkittävänä virstanpylväänä myös yhtiömme historiaan. Teistä kymiläisistä ja strömbergiläisistä on tullut ”kymi-strömbergiläisiä”, joille uuden yhtiön pääjohtajana osoitan nyt ensimmäisen kerran joulutervehdykseni. Teidät strömbergiläiset tunnen ennestään toimituani keskuudessanne johtotehtävissä vuosina 1971—78. Siirryttyäni sitten Kymiyhtiön palvelukseen olen viiden vuoden ajan tutustunut kymiläisiin. Toivon, että te, kymi-strömbergiläiset, kokisitte myönteisenä yhdistymisen kautta syntyneen Kymi-Strömbergin lähtiessämme nyt uudelle yhteiselle taipaleellemme.

Vuoden kuluessa on tapahtunut muutakin merkittävää. Maaliskuussa käynnistyi Kuusankoskella hienopaperikone, lajissaan maailman suurin — ja tietysti varustettuna Strömbergin sähkökäytöllä. Se tuottaa enemmän paperia kuin Kymin paperitehtaan kuusi vanhaa konetta yhteensä. Strömbergiin liitettiin Loviisassa toimiva sähkövastuksia valmistava Loval-yhtiö sekä Kymin metalliryhmä: Karkkilan, Salon ja Heino-
lan tehtaot. Siten Strömbergin tuotevalikoima on entisestään laajentunut ja monipuolistunut. Sekä

Kymin että Strömbergin organisaatiot on uusittu teollisuusryhmätasoisista toimintaa silmällä pitäen.

Fuusion kummastakin osapuolesta saamani oman henkilökohtaisen kokemukseni perusteella minulla on täysi syy katsoa luottavaisesti Kymi-Strömberg Oy:n tulevaisuuteen. Kymillä, jonka päätuote on paperi, on omia metsiä, energiaomavaraisuutta ja tuotantolaitokset uudenaikaisia. Sähköalan Strömberg on kilpailukykyinen monipuolisella tuotevalikoimallaan, joka perustuu omaan, tehokkaaseen tuotekehittelyyn. Ja suurta tyydytystä tuntien tiedän, että Kymin ja Strömbergin henkilökunta on ammattitaitoista ja hyvin koulutettua. Uskonkin, että yhtiöiden ja niiden voimavarojen yhdistäminen tulee olemaan kummallekin osapuolelle edullinen.

Tämän tapahtumista rikkaan vuoden ollessa loppuillaan haluan kiittää teitä, hyvät yhtiöläiset, hyvin suoritetusta työstä sekä toivottaa teille ja perheille hyvä joulua ja menestystä uudelle vuodelle. Lämmin joulutervehdykseni ja uuden vuoden toivotukseni myös eläkeläisillemme.

Fredrik Astén

Kuusankosken putoukset innoittivat Westerholmia

Uutiskymin joulunumeron liitteenä julkaistava taidelajennös on tällä kertaa tunnetun suomalaisen maisemamaalarin, professori **Victor Westerholmin** (1860—1919) käsialaa.

Westerholm oleskeli vuosisadan vaihteen molemmin puolin Kuusankoskella pitkiäkin aikoja. Hänen Kymintehtaan maisemia esittävä tuotantonsa käsittää puolilensataa maalausta.

Taiteilijan Kymintehtaan kautta tutkinut opetusneuvos **Veikko Talvi** toteaa, että Westerholmia innoitti erityisesti Kuusankosken pääputouksen kahlitsemattomat kosket, avarat jokinäkymät, Mustanvuoren jyrkkäkallioi-

nen rinne ja Kuusanniemen ranta rakennuksineen ja metsineen.

”Erityisen ihastunut hän oli Kymintehtaan vastapäätä olevaan Hölsän myllyniemeen Kuusankosken ylimmän putouksen kohdalla. Tämän aiheen hän maalasi jo ensimmäisellä käynnillään v. 1897 ja myös viimeisenä elinvuonnaan 1919, kaikkiaan parikymmentä kertaa ja useimmiten talviasussa”, sanoo Talvi.

Elävä muisto Westerholmista

Voikkaalla asuvalle **Eino Hokkaselle** on jäänyt lap-

suusvuosilta harvinaislaatuinen muisto Westerholmista. Kevättalvella 1915 Hokkanen oli koulutovereidensa kanssa hiihtoretkellä Aholassa, missä siihen aikaan sijaitsi yhtiön omistama puutarhakoulu. Retkeen osallistunut opettaja ilmoitti lapsille, että koululla työskentelee kuuluisa taidemaalari, joka on luvannut ottaa heidät vastaan.

Uteliaina lapset kerääntyivät Westerholmin ympärille, joka kertoi arvokkaaseen tyyliinsä työstään. Taiteilijalla oli parhaillaan menossa Keltinkosken näkymiä esittävä maalaus.

Päätettyään esityksensä Westerholm painui Kymijoen rantaan tarkastamaan maiseman yksityiskohtia ja palasi pian jatkamaan työtään. Hokkanen arvelee, ettei Westerholm enää vanhoilla päivillään tarjennut maalata teoksiaan ulkona, kuten hän aikaisemmin oli pyrkinyt tekemään.

Lähes 50 vuotta yhtiötä palvellut Eino Hokkanen on myöhemmin vuosinaan tutustunut Westerholmin taiteeseen lähemmin ja pitää häntä edelleenkin esimerkiksi kelpaavana tekijänä. Hokkanen on itsekin harastanut maalausta jo pitkään ja saanut tunnustusta herkeistä maisemakuvistaan. ”Kylhää miekin tuon Kymen olen maalannu aina Virtakivestä Langinkoskelle saakka”, hän naurahtaa.

Joulu opettaa ihmisenä olemista

Vanhus painoi sairaalassa vuoteensa vieressä olevaa nappulaa. Kovaäänisestä kuului ääni, joka kehotti kertomaan, mikä on hätänä. Vanhus vastasi ettei hän kerro — ja jatkoi: ”Minä haluan oikean ihmisen”. Saman toiveen esittää kasettiansa äärellä näkövammaisen: minä haluan oikean ihmisen, en välttämättä tätä kaikkea tekniikkaa. Sama toive on itsekullakin meillä: me haluamme lähellemme ihmisen. Joulu voimistaa tätä toivettamme.

Jouluevankeliumi kertoo jälleen meille, että Jumala ei jäänyt toimettomaksi. Hän lähetti meille seimen lapsessa oikean ihmisen mallin, jotta osaisimme elää ihmisinä toinen toisillemme. Jeesuksessa me näemme, mitä on olla ihminen. Hänen toimintansa seuraukse-

na alkoi tapahtua myönteisiä muutoksia maailmassa. Me tarvitsemme joulun tarkistaaksemme joulun sanoman valossa olemmeko me oikeita ihmisiä.

Mitä minussa silloin tapahtuu, jos otan joulun todesta? Silloin haluan sanoilani tehdä toisille oikeutta. Ketään en tahdo haavoittaa, nöyryyttää enkä masentaa. Joulunpyyhinä en aloita mykkäkoulua, vaikka kaikki ei sujuisikaan omien toiveitteni mukaisesti. Nautin kiitollisena aterioista, vaikka ruuanlaittaja ei olisikaan suvun taitavin.

Kun otamme joulun sanoman todesta, se tekee meidät eläviksi, lämpimiksi ja inhimillisiksi. Kasvommekin voivat olla rauhan julistajia. Ja me huomaamme kauniita asioita ympärillemme. Moni asia paljastuu

niin mitättömäksi, että voimme sen unohtaa. Jokin toinen taas alkaa tuntua niin tärkeältä, että saavuttaaksemme sen olemme valmiit moniin muutoksiin. Silloin muistamme, että meidän tulee olla joulun Vapahtajan näkyvä hahmo. Ja jouluhan on sanomaltaan hyvyttä ja rakkautta, yhteistä iloa ja hyvää tahtoa, anteeksiantamista ja unohtamista, naurua ja kiitosta.

”Nyt olen tyyni, rauhallisena ja levossa. Nyt en tee yhtään mitään, annan vain Jumalan rakastaa.” Tätä voimme opetella menemällä vaikkapa joulukirkkoon. Ehkä sen jälkeen vanhus sairaalassa ja me muut saamme lähellemme oikean ihmisen.

Seija Juvala

Lehtori Seija Juvalan vastuualueeseen Kuusankosken seurakunnassa kuuluu toimiminen työikäisen väestön parissa ja diakoniatyö. 11 vuotta paikkakunnalla ollut Juvala pitää Kuusankoskea seurakuntatyöntekijän kannalta hyvänä paikkana: sekä yrityselämä, ay- että muut järjestöt ottavat paljon itse yhteyttä seurakuntaan ja haluavat järjestää jäsenistöään kiinnostavia hengellisiä tilaisuuksia. Taustalla Voikkaan kirkko.

Victor Westerholm oli kiinnostunut erityisesti Kymijoen suurimman kosken, Kuusankosken putouksista, joista hän teki vuosina 1897—1919 kaikkiaan parikymmentä maalausta. Westerholm maalasi koskinäkymät etupäässä talvisaikaan. Oheisessa kuvassa taiteilija työssään ns. Ahlmanin puistossa eli nykyisen johtokunnan huvilan lähetyillä.

Jouluinen tilinpäätös

Joulun aika oli lapsuudessa perinteistä tilinpidon aikaa. Metsäteollisuuden ikioma laatutuote – Koivuniemen herra – oli alituinen vaihtoehto lahjasadolle. Ja kuka nyt omantunnon sattui omistamaan, sitä Joulupukin tulo aina hieman vaputti. Vuoden aikana tehtyjen rötösten lisäksi oli taakkana joulutodistus, johon yhteiskuntakelpoisuus oli ihan numeroilla merkitty. Tontut sentään tekivät lahjat ilmaiseksi, joskin heidän tietonsa lahjansaajan omista toivesta olivat joskus puutteellisia. Tavallaanhan se oli ymmärrettävää – eihän heillä tuolloin ollut edes tietokonerekistereitä käytettävissään. Nykyisin tontut eivät asu

enää metsissä. Joulupukin pajan sijainnista on syntynyt kansainvälinen tora. Poron liha on niin kallista, ettei niitä enää kannata juoksuttaa reen edessä hikoilemassa. Tiet ovat lumettomia ja yöt muista syistä kuin Joulupukin pelosta unettomia. Toki silti tilinpäätöksen voi tehdä. Ellei muusta niin jouluun edelleenkin läheisesti liittyvästä metsästä ja sen tuotteista. Vuoden lähestyessä loppuaan näyttää elämä suomalaismetsissä ja -tehtaissa hitaasti piristyneen. Koko metsäteollisuuden viennin määrän on povattu kasvavan v. 1983 5,5 % ja arvon 10 %. Edellisen vuoden syksyisen talouspaketin hyöty jäi siten lähes olematto-

maksi. Devalvaatiot yms. olivat kyllä Suomelle välttämättömät, mutta Ruotsin vastaaviin toimenpiteisiin nähden täysin riittämättömät. Missä leijona lepäsi, siinä kolme kruunua korskutteli. Koko vuotta 1983 leimasi epävarmuus ja tuotekohtaista kehitystä epäyttenäisyys. Sahatavaran kohdalla mäännyllä oli kysyntää, kuusella sen sijaan heikosti. Lopputuloksena sahatavaran kokonaisvienti nousi määrällisesti vain 2 % edellisestä vuodesta. Parempaan

kilpailukykyensä ansiosta ruotsalaiset sahasivat täysillä kannattavasti ja kasvattivat vientiään jo vuoden 1982 korkeasta tuloksesta lisää 10 %. Suomessa kapasiteetin käyntiaste jäi keskimäärin 70 %:iin. Sellun vienti kasvaa puolestaan kuluvaan vuonna määrällisesti n. 10 % kapasiteetin käyntiasteen jäädessä keskimäärin hieman yli 80 %:n. Ruotsin metsäteollisuus kirjaa tulokseksi täyden kapasiteetin käytön ja viennille määrällisesti lisää 30 %. Luvut jo kertovat sen, että missä markkina-

rakoa löytyi, siellä huseerasivat ruotsalaiset pystyessään devalvaatioetunsa turvin hyväksymään Suomelle kannattamattoman hintatason. Kirjavilla paperimarkkinoilla pärjäsi parhaiten päällystetty aikakauslehtipaperi ja heikoimmin sanomalehtipaperi. Koko tuoteryhmän (paperi, kartonki ja jalosteet) vientimäärä kasvoi kuluvaan vuonna 8 %. Kun vastaava arvon muutos oli 9 %, jäi hintailoksi kokonaista 1 %-yksikköä. Koko metsäteollisuuden tuloksen huomioon ottaen vaikuttaa siltä, että ruotsalaiset kantavat pöytänsä mehevemmän joulukinkun. Ruotsissa arvioidaan, että sikäläisen metsä-

teollisuuden voitto (suunniteltujen poistojen jälkeen) vuodelta 1983 on n. 5 mrd kruunua eli + 3,5 mrd markkaa. Suomen metsäteollisuuden osalta vastaava luku (laskennallisten poistojen jälkeen) on myös mahattava 2,1 mrd – valitettavasti vain miinus-merkkinen.

Parempaa Vuotta, Joulurauhaa ja Joulumieltä toivottaen

Pouu

Kotona tai kaukana — joulu on suomalainen

Paperin myyntiyhtiöissä ulkomailla työskentelevät suomalaiset ovat joulunvieton perinteitä kunnioittavaa väkeä: riippumatta siitä, onko kuusi muovinen vai aito, onko jouluaaton lämpötila nollan tienoilla tai 30:ssä plusasteissa, viettävät maanmiehemme ulkomailla niin aidon joulun kuin mahdollista.

”Kiinalaiset eivät vietä joulua. Heille vastaavanlainen suuri juhla on kiinalainen uusivuosi, jonka viettämisen ajankohta vaihtelee”, kertoo Torsten Stjernschantz Singaporen myyntikonttorista.

Torsten Stjernschantz

”Täällä on kuitenkin niin paljon eurooppalaisia turisteina ja vakituisesti asuvina, että joulu näkyy myös ulkoisesti: kauppoissa on joulumainoksia, joulumusiikkia ja joulukuusia jo marraskuun lopulla.”

Suomalaisenkin joulun valmistaminen on Stjernschantzin mukaan mahdollista, sillä joulukinkkua saa ja laatikkoja on mahdollisuus tehdä. Ruokatarvikkeita, mm. lantua saa, ja sitä mitä ei ole, voi pyytää Singaporen tulevien tuomaan. Kuusia on sekä muovisia että aitoja, joulujumalanpalvelukseen voi osallistua norjalaisessa merimieskirkossa.

Ainoa, joka joulusta puuttuu, on lumi. Vuoden keskilämpötila on Singaporessa 27–28 astetta, jouluaaton lämpötila on todennäköisesti päivällä 32–33 ja illalla 26–27 astetta.

”Shortsit päällä täällä voi aattoiltana istua ja juoda glögiä. Riisipuuroa emme sentään todennäköisesti aattona syö.”

Singaporen konttorin väki järjestää yhteisen joulujuhlan, johon voi ottaa mukaan vaimot, miehet, poika-

ystävät ja tyttöystävät. Vajaan kymmenen hengen joukossa on myös Strömbergin edustaja, dipl.ins. Juha Kestilä, joka muutti Singaporeen elokuun viimeisellä viikolla.

Vuonna 1982 Kaukoitään lähteneelle Stjernschantzille tämänvuotinen joulu on ensimmäinen Singaporessa. Viime vuonna hän tuli jouluksi kotiin.

Jouluja Suomessa ja Englannissa

Jouluksi kotiin tulee sen sijaan tänä vuonna sihteeri Marjo Saarimäki Kymmene Paper Sales -myyntikonttorista Lontoosta. Kuuden Englannissa viettämänsä vuoden aikana Marjo on viettänyt kolme joulua Brittein saarilla.

”Täällä olen aina viettänyt suomalaisen joulun kinkkuineen, lanttulaatikkoineen ja riisipuuroineen.” Joulun ruokatarpeita Lontoosta löytää, silli tosin on meikäläisestä poiketen tanskalaista.

Kuusien Marjo kertoo olevan Lontoossa saman hintaisia kuin Suomessa, saatavilla on sekä muovisia että aitoja joulupuuta.

”Joulu ei Englannissa ole samalla lailla perhejuhla kuin Suomessa. Aattona saatetaan mennä pubiin ja syödä jouluaateria vasta joulupäivänä. Myös lahjat avataan vasta joulupäivänä.” Haudoilla käynti jouluaattona on englantilaisille vieras tapa.

Jouluna Englannissa syödään yhtä raskaasti kuin Suomessa, mutta makeampaa, kertoo Marjo.

”Englantilaiseen ruokapöytään kuuluu kastanjatäyteinen kakkuna karpalohillon kera. Lisukkeena on haudutettuja perunoita ja brysselinkaalia. Jälkiruoka on makeaa. Kakuntyyppisen höyrytetyn vanukkaan kanssa saatetaan syödä

Marjo Saarimäki työskentelee sihteerinä Lontoossa.

brandybutteria, raskasta ja makeaa tahnaa. Mince pies -piirakat kuuluvat myös joulun ruokalistaan.”

Joulusää voi Englannissa olla samanlainen kuin Suomessa. ”Viime jouluna ei lunta ollut, edellisvuonna sitäkin enemmän.”

USA:ssa ei tapaninpäivää

Diplomi-insinööri Jorma Laine on työskennellyt Kymmene Paper Inc.:n palveluksessa New Yorkissa tämän vuoden syyskuun alusta lähtien. ”Me vietämme joulua suomalaisella tavalla. Yritämme hankkia kinkun ja tehdä laatikoita. Jouluruokien aineet kyllä löytyvät, kun jaksaa etsiä.”

”Yritämme hankkia myös

Jorma Laine

joulukuusen, vaikka täällä tarjotaankin joulupuuksi enemmän mäntyä ja muviukuusta.”

Vanhojen juhlissa nuoria esiintyjiä – ja runsaasti joulutunnelmaa

Yhteensä 1936:lle Teollisuusryhmä Kymin Kuusankosken tehtaiden eläkeläiselle oli lähetetty kutsu eläkeläisten tämänvuotisiin joulujuhliin. Jotta kaikki mahtuivat mukaan, jouduttiin tilaisuuksia järjestämään yhteensä viisi: kaksi Voikkaan seuratalolla ja kolme Koskelassa.

Juhlien lukuisuudesta huolimatta niiden ohjelma oli joka kerralla samantyyppinen. Kuusankosken Työväen Soittokunta aloitti juhlat ja esiintyi myös juhlien kestäessä.

Tervehdyssoinjojen esittäjinä olivat vuorotellen metsäpäällikkö Henry Kvist ja tutkimus- ja kehityspäällikkö Pauli Paasonen.

Oopperalaulaja Pertti Lehtinen oli eläkeläisten juhlien tämänvuotinen pääesiintyjä. Hän esitti joulun ja kansanlauluja kanttori-urkuri Pekka Ainalin säestyksellä.

Tähtiesiintyjä Voikkaalla

olivat joulumieltä kaikkiin tartuttaneet Pilkanmaan koulun lapset. He esiintyivät tiernapoikina, tonttuina, pukkeina ja enkeleinä. Koskelassa esiintyjiin kuuluivat Voikkaan Naisvoimistelijöiden työt sekä Tähteen koulun oppilaat.

Kuusankosken ja Voikkaan kirkkojen nuorisokourot esiintyivät niin ikään juhlissa ja Koskelassa soittivat musiikkiopiston oppilaat Sami Virkkula ja Kai Lindberg.

Juhlapiirien juhlissa pitivät kirkkoherra Taisto Huttunen, pastorit Kari Helén, Juha Pesonen ja Aarre Vaapaavuori sekä lehtori Seija Juvala.

Perinteisiä joulujuhlia on järjestetty vuodesta 1947 alkaen. Laajoista järjestelyistä vastaa sosiaalitarastaja Eeva-Kaisa Airaksinen. Tarjoilun hoitavat naistenkerhot.

Koskelan koko salitila oli varattu eläkeläisjuhlia varten.

Viat tiedoksi välittömästi!

□ Työturvallisuuslain 35 §:n mukaan on vioista ja puutteellisuuksista, jotka vaarantavat työntekijän turvallisuutta tai terveyttä, ilmoitettava esimiehelle.

□ Korjaus työturvallisuutta vaarantavaan seikkaan on siis pääsääntöisesti pyrittävä saamaan aikaan työnjohtajan kanssa keskustelemalla. Voidaan myös käyttää ”Työturvallisuusaloite” -vihkosesta repäistävää lomaketta.

□ Työturvallisuusaloite kirjallisena on hyvin velvoittava paperi: esimiehen on se pakko ottaa vastaan ja hoitaa asiaa omalta osaltaan eteenpäin. Työturvallisuusaloite-lomakkeita saa työsuojelutoimikuntien jäseniltä ja niitä on myös työsuojelutauluilla.

Pentti Suokas

Markku Vanhala

Työsuojeluosastolta tähdenetään, että riippumatta siitä, millä tavalla työturvallisuusaloite tehdään, ilmoitusta ei saa säätää työsuojelutoimikuntien kokouksiin. Korjaustyö nopeutuu, jos asia saadaan rullaamaan heti.

”Suuri osa esimiehistä on sitä mieltä, että aloitteita tulee liian vähän, onhan esimies joka tapauksessa vastuussa laitteiden vioista tai puutteellisuuksista. Näin on riippumatta siitä, tietääkö hän vioista vai ei”, sanoo teknikko Pentti Suokas Kymen konekorjaamolta.

”Me tekniset katsomme, että turvallisuutta vaarantavista asioista on ehdottoman välttämättömästi ilmoitettava organisaation mukaan lähimmälle esimiehelle. Tekniset ovat juuri sitä väkeä, jonka kautta asiat

Työturvallisuusaloitevihkonen yleensä hoidetaan.”

”Jos meidän valtuutemme eivät riitä, pitää ongelma saada kirjatuksi asian eteenpäin viemiseksi. Mieluummin tietenkin pyrimme itse hoitamaan asian kanton.”

Suokas mainitsee, että joskus on puututtava työntekoon välittömästi ilmoituksen tultua. Näin silloin,

jos on olemassa ilmeinen loukkaantumisen vaara.

Kaikkiin ilmoituksiin pitää suhtautua asiallisesti, painottaa Suokas. ”Tässä voivat monet esimiehet mennä itseensä.”

Parantamisen varaa puolin ja toisin vikailmoitusten hoitamisessa on niin kauan kuin tapaturmia sattuu. ”Oman esimiehen kanssa olisi asia pyrittävä hoitamaan ja vasta jos se ei onnistu, vietävä asia työsuojelutoimikuntaan. Jälkimmäinen tapa on kuitenkin usein liian hidasta.”

Palautetta tarvitaan

”Mielestäni työnjohtajilta ja muilta esimiehiltä unohtuu liian usein palautteen anto siitä, onko työntekijän ilmoitus viasta johtanut toimenpiteisiin”, sanoo Voikkaan paperitehtaan työsuojeluvaltuutettu Markku Vanhala.

”Kun tämä palaute monta kertaa vuosien varrella jää saamatta, ei puutteista ja vioista ehkä aina jakseta sanoa.”

”Lähtökohtana siis pitäisi olla, että työntekijälle, sen jälkeen kun hän on ilmoittanut viasta, kerrottaisiin, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty tai kenen päätettäväksi asia on viety.”

”Mielestämme ihmisiä pitäisi aktivoida tähän suuntaan. Tietenkin myös työsuojeluvaltuutetun puoleen voi kääntyä.”

Vanhala mainitsee viisivuorojärjestelmän olevan vikojen korjaamisen kannalta epäedullisen. Jokin asia saattaa tulla esille jakson lopulla, unohtua sillä kertaa ja jäädä parin viikon vapaan vuoksi hoitamatta pitkäksi aikaa.

”Siksi työturvallisuusaloitteita pitäisikin kirjata enemmän.”

Kokonaisuutena katsoen tilanne tällä työsuojelun osa-alueella on Vanhalan mielestä positiivinen: ”Jokaisena päivänä, jolloin ei vakavaa tapaturmaa satu, voidaan todeta systeemin pelaavan. Kun jotain tapahtuu, on tieto yleensä jäänyt jonkin välille.”

Vanhala painottaa, että työntekijöiden viestit työsuojeluasiossa ovat tärkeitä, koska he usein ensimmäiseksi kokevat, että kone alkaa käyttäytyä poikkeavasti, ”antaa merkkejä”.

Olavi Simonen toimii sähkömiehenä klooritehtaalla.

Sähkömiesten osasto täytti 25 vuotta Kuusankoskella

Kuusankoskella perustettiin Voikkaan, Kymintehaan ja Kuusankosken Sähkö- ja Telefoonityöntekijäin osasto jo vuonna 1906. Osasto yhti Metalliosastoon vuonna 1911.

Sähköalan työntekijät olivat osaston lakkauttamisen jälkeen järjestäytyneinä pääasiassa Metalliliittoon aina 1950-luvun puoliväliin saakka.

Kuusankosken Sähkötyöntekijöiden ammattiosaston perustava kokous pidettiin 12.2.1956. Metalliliittoon kuulunut osasto kuitenkin lakkautettiin 30. marraskuuta vuonna 1958 ja tunti lakkauttamisen jälkeen pidettiin uuden osaston perustava kokous. Taipale Sähköliiton alaisuudessa oli alkanut.

25-vuotias Kuusankosken Sähkömiehet ry. osasto 74

piti juhlapöytäkokouksen 4. joulukuuta. Vuospäivän kunniaksi julkaistiin myös Jouko Erkkolan kirjoittama osaston historiikki.

Olavi Simonen, Kuusankosken Sähkömiehet ry, osasto 74:n puheenjohtaja.

Merkkihietkiä osaston toiminnasta muistelee sen nykyinen puheenjohtaja Olavi Simonen:

”Toiminnan aloittamisessa oli oma mielenkiintonsa, koska suurimmat vaikeudet koettiin ensimmäisinä vuosina. Vastustajia oli enemmän kuin ystäviä. Vaikka meillä ei ollut sopimusoikeutta, oltiin toiveikkaita ja uskottiin, että järjestö kehittyy.”

”Suhteet ja neuvotteluasemat ovat muuttuneet paljon näinä vuosikymmeninä. Asioista voi nyt keskustella avoimesti. Sympatioita on nyt paljon sähkömiesten puolella”, luonnehtii Simonen ammattikuntaliittoaan.

Simonen mainitsee teknisen kehityksen sähköalalla menneen ”huiman harppauksen” eteenpäin 25 vuoden aikana. Voimapäällikkö Cyril Graevenitzia hän muistelee paljon miehiä kurssitaneena ja aikaansa seuraavana henkilönä.

Transistorien tullessa kursitus Simonen mukaan väheni, mutta 70-luvulla herätettiin uudelleen kouluttamaan miehiä niin mittari- kuin sähköpuolellakin. ”Nytkin ollaan menossa oikeaan suuntaan.”

1960-luvulla sähkötoiden kuvaan tulivat mukaan muovit ja kaapelointimenetelmät muuttuivat. ”Nykyään ala vaatii kiinnostusta myös vapaa-aikana. Vanhasta tämä nopea kehitys tuntuu hankalalta. Esimerkiksi PK 8:lla on sähköasiat viety hyvin pitkälle.”

Olavi Simonen sanoo, että sähkömiehen silmissä ovat Kymiin fuusioituneen Strömbergin tuotteet ”korkeaa teknologiaa.” ”Strömbergin laitteita on Kymillä paljon, suurimman osan niistä on yhtiö kehittänyt itse.”

Strömbergin aluekorjaamon perustaminen Kuusankoskelle on puhuttanut kuusankoskelaisia sähkömiehiä. Jonkun verran heitä on myös käynyt Katajaharjussa haastattelussa. ”Tilannetta tässä mielessä ei sähkömiesten piirissä vielä tunneta. Toivotaan, ettei suurempia muutoksia tapahdu.”

Aloitevuotta lopeteltiin jakamalla palkintoja

”Aloitetoiminta on kuluneen vuoden aikana saanut asiallista julkisuutta. Se on myös selvästi yhä laajemmin omaksuttu osaksi jatkuvaa kehittämistoimintaa, josta hyötyvät sekä aloitteentekijät että yhtiö”, sanoi johtaja Antti Örmälä 29.11. pidetyssä aloitevuoden päättäjäistilaisuudessa Koskelassa.

”Ymmärretään paremmin, että aloitetoiminta ei ole vain parannusehdotusten tekemistä, vaan myös niiden käyttökelpoisuuden ja saadun hyödyn asiallista ja tasapuolista arvioimista sekä hyvien ehdotusten ripeää toteuttamista.”

Aloitteiden kokonaismäärä nousi kuluneena kampanjavuotena, 111 aloitteesta hyväksyttiin 76. Vuonna 1982 vastaavat luvut olivat 93 ja 71.

Aloitevuoden päättäjäistilaisuudessa jaettiin palkinnot, jotka oli arvottu aiemmin määriteltynä ajanjaksona aloitevuoden aikana hyväksytyt aloitteita tehneiden kesken.

Vaihdepyörien voittajia olivat Hannu Holopainen ja Jukka Koponen sellulta sekä Leo Silén henkilöstöhallinnosta.

Matkatelevision voittivat Teijo Hirvonen sellulta, Pek-

Lahjakortin Pekka Perätalolle ojensi johtaja Antti Örmälä.

ka Perätalo kloorilta, Pentti Suokas Kymen konekorjaamolta ja Viljo Valjakka Kymen paperitehtaalta.

Edellämäinituista vain Hirvonen ja Suokas vastaanottivat matkatelevision, muut vaihtoivat voittonsa lahjakorttiin.

Vuoden aikana järjestettiin myös kilpailu, jossa eri osastojen aloiteaktiivisuutta verrattiin hyväksytyjen aloitteiden määränä sataa henkilöä kohti.

Aktiivisimman osaston 2 000 markan palkkion sai sellutehtaan aloiteoimikunta, joka käytti summan matkaan Strömbergin Vaasan tehtaille — tutustumaan aloitetoimintaan.

Toiseksi sijoittunut tutkimusosasto ei vielä ole ratkaissut oman, 1 000 markan

palkkiosumman käyttöä.

Johtaja Örmälä kertoi, että aloiteaktiivisuus oli aiemmin Kuusankoskella keskimäärin hieman alle yksi aloite 100 henkilöä kohden. Parina viime vuonna se on noussut lähelle kahta aloitetta 100 henkilöä kohden. Sellutehtaalla luvut olivat vuonna 1982 7,6, tutkimusosastolla 3,9 ja kemiolla 2,5 aloitetta 100 henkilöä kohden.

Vähintään viisi hyväksytyä aloitetta korkeintaan 10 vuoden aikana tehneille henkilöille jaettiin kunniamerkkiä sekä 2 000 markan ylimääräiset palkkiot 15.6. sellutehtaalla pidetyssä tilaisuudessa. Tuolloin oli nimittäin viisi henkilöä, kaikki sellulta, täyttänyt kyseisen ehdon.

Kalevi Tsurkka Strömberg-fuusiosta Johtajan vaihtuminen heijastunut aina työntekijöihin ja tehtaalle

Högfors Karkkilan pääluottamusmies **Kalevi Tsurkka** on palvellut Kymiä, nyt Kymi-Strömbergiä, kolmen erityyppisen johtajan aikana ja yhteensä 21 vuoden ajan.

"Johtajan vaihtuminen on aina heijastunut myös työntekijän elämään ja tehtaalle", sanoo Tsurkka.

"Cedercreutzin aika koettiin ehkä työllisyyden kannalta kaikkein myönteisimpänä. Vaikka olosuhteet olivat hankalammat ja työpaikan ilmapiiri ehkä kärkevämpi, tunnettiin perusturvan olevan paremman. Kukaan ei osannut epäillä joutuvansa joskus täältä pois. Eläke oli ainoa mille täältä tuolloin joutui."

"Sitten Stolpen aikana ilmaantuivat ensimmäiset mustat pilvet Högforsin taivaalle. Valittiin uusi tuotantosuunta ja toisaalta aloitettiin automaattivalimon sisäänajo. Automaattivalimo teki mullistavan käänteen valimotekniikassa ja oli ensimmäinen hankinta, joka ratkaisevasti muutti työllisyysasetelmia."

"Vaikka tuolla hetkellä ei joukkokortisanomisia tapahtunutkaan, oli hankinnalla kuitenkin pitkälle menevät vaikutukset työllisyyteen. Toisaalta Stolpen aikana ilmapiiri jollakin tavalla vapautui ja niisanotusti patruunahengestä luovuttiin."

"Syyttämättä millään tapaa henkilönä **Mäyrää** täytyy todeta, että kaikkein ikävimmät tapahtumat ajoituivat Mäyrän kauteen. Silloin ensimmäisen kerran täällä suoritettiin joukkomittaisia irtisanomisia. Tänä aikana astuivat kuvioihin lomautukset, lyhennetyt työviikot ja muut tuotannon supistamistoimenpiteet."

Marraskuun alusta on Karkkila kuulunut johtaja **Matti Vihersalon** alaisuuteen, yhtenä Sähkökäyttötoimialan tuloksikkona.

"Organisaatiomuutoksen vaikutus on vielä selkiintymätön. Siihen kohdistuu tiettyjä toiveikkaita odotuksia, odotetaan, että se toisi piristystä Karkkilaan."

"Ensisijaisesti muutoksen odotetaan vakiinnuttavan työsuhteita. Viime vuosina vallinneesta epävarmuudesta toivotaan päästävän selville vesille."

"Melkoiset toiveet johtuvat tiedoista siitä, mitä Strömbergin työvoimapolitiikka on ollut eri tehtailla. Odotetaan, että tämä heijastelisi myönteisenä myös Karkkilan tehtailla."

"Näyttää siltä, että uudelleenryhmittelyssä Strömbergin sisällä lämpötekniset tuotteet jäävät Heinolan tehtaalle ja kuitenkin täällä tehdään edelleen myös valurautakalusteita. Meistä tuntuu, että kahdessa paikassa on rinnakkaistoimintaa."

Väki vähentynyt työolot muuttuneet

Aika 60-luvulta 80-luvulle on Tsurkan mielestä muuttanut oloja Karkkilassa samalla lailla kuin muussakin

metalliteollisuudessa.

"Kun tulini taloon täällä työskenteli pitkälti toistatuhatta ihmistä. Kun tänä päivänä on toimihenkilöiden lisäksi 450 työntekijää, on pudotus ollut melko mullistava."

Työolosuhteet sen sijaan ovat Tsurkan mielestä muuttuneet myönteiseen suuntaan. "Savu- ja pölyhaitat ovat tänä päivänä huomattavasti pienemmät kuin 60-luvulla. Samoin on raskaita työvaiheita pystytty koneiden avulla poistamaan varsin paljon."

Olosuhteitten parantamisen Tsurkka määrittelee aiheutuneen osittain yleisestä teknisestä kehityksestä, toisaalta myös työsuojelulainsäädäntö on pakottanut uusimaan laitteistoja.

"Parantamisen varaa tietysti on edelleen. Vanhoilla kiinteistöillä on toisaalta erityisongelmia, joita on hankala poistaa. Kuitenkin kehitys on ollut merkillepantavaa näinä vuosikymmeninä."

"Kaiken kaikkiaan tämä valimo on oman kokemukseni valossa vertailukelpoinen mihin tahansa valimoon, mikäli otetaan huomioon vanhojen rakennusten aiheuttamat erityisongelmat."

Tuotannossakin vaihteluita

Tsurkka muistelee, että parhaimmillaan valimon tuotannon määrä oli yli kaksinkertainen nykyiseen verrattuna tonneissa laskettuna. Työntekijöitäkin tuolloin tarvittiin huomattavasti enemmän.

"Ne jäivät mieleen aikoina, jolloin täällä oli suurempina ongelmana ylitöiden määrä kuin työn puute."

Miksi silloin oli työtä?

"Ilmeisesti silloin oli hyviä omia tuotteita, jotka menivät hyvin kaupaksi. Tuotevalikoima oli myös hyvin laaja."

"Eräänä vuosina täällä oli niin suuri työvoimapula, että tehdas oli jonkin aikaa siirtotyömaana: työttömyyskortistosta lähetettiin tänne työntekijöitä."

Miksi tilanne muuttui?
"Ilmeisesti siirtyminen alihankkijaksi ja luopumi-

Päluottamusmies Kalevi Tsurkka on työskennellyt Karkkilan tehtaalla kolmen erityyppisen johtajan aikana. Marraskuussa alkoi neljännen johtajan kausi.

nen varsin pitkälle omista tuotteista vaikutti sekä työllisyyteen että tuotantotoneihin. Alihankintatyö on heijastunut suhdannevaihteluina hyvin nopeasti ja voimakkaasti tänne, mikä ei omilla tuotteilla ilmeisesti ollut yhtä tyypillistä."

Perinteisistä omista tuotteista ei tänä päivänä ole jäljellä oikeastaan muuta kuin keskuslämmityskattila ammetuotannon loputtua. Tosin katukaivon kansia tehdään jonkin verran.

"Ammetuotanto oli täällä merkittävä 60- ja 70-luvuilla. Aravakelpoisuuden kieltäminen ammeilla varusteilta asunnoilta ensi sijassa ja öljykriisi toisaalta tekivät ammeitten valmistamisen kannattamattomaksi."

Myös LVI-tuotannon nykytilanne mietityttää. "Mikä lienee valurautakattilan tulevaisuus nykyisen energiapoliitikan aikana. Tosin tuotekehittäjä siinäkin tuo uusia mahdollisuuksia."

Tuotekehitys hyödyllistä

"Yleisestikin tuotekehityksellä on täällä ollut joitakin hyvin myönteisiä vaikutuksia.

Esimerkiksi Santasaloon vaihteissa Kymeniten osuus on ollut ratkaisevan tärkeä. Meidän näkemyssemme mukaan Kymeniten merkitys tulee vielä korostumaan, kun se tulee maailmalla laajemmin tunnetuksi ja sen käyttöaluetta voidaan laajentaa."

Tsurkka mainitsee myös koko konepajan kehityksen tietyn tuotekehityksen tulokseksi. Aikaisemmin konepaja oli vain valimon tukena, nyt sen osuus Karkkilan liikevaihdosta on huomattava."

"Itse asiassa Karkkilan kehitys pelkkänä valimona olisi ollut ilmeisesti vielä synkempi kuin nyt. Santasaloon siirtäminen Karkkilaan oli piristysruiske koko Karkkilan tehtaalle toiminnalle."

Santasalon siirto Konalasta Karkkilaan ei sujunut ongelmitta: kaikki ammattimiehet eivät halunneet henkilökohtaisista syistä siirtyä Karkkilaan.

"Täällä oli sikäli hyvä tilanne, että osalle valimosta vähennetyistä henkilöistä tarjoutui tilaisuus osallistua konepajakoulutukseen. He ovat nyt sijoittuneet Santasalolle konepajatyöhön ja ovat ilmeisen tyytyväisiä

ammattin vaihtumiseen ja toisaalta ammattitaidon kehittämiseen."

"Santasalon työntekijät ovatkin tällä hetkellä pääasiassa karkkilalaisia. Ne jotka eivät halunneet muuttua, ovat karsituneet ja loput ovat muuttaneet tänne."

Tsurkka myöntää, että muuton yhteydessä jäi pois erikoisammattimiehiä niin työntekijä- kuin toimihenkilöpuoleltakin. Koulutus on kuitenkin nyt parantanut asiaa ja tilanne on Tsurkan mukaan osapuulleen tarvetta vastaava."

En pidä eristäytymisestä

Karkkilan tehtaalle siirryttyä Strömbergin organisaatioon jäi Santasaloon-tulosityksikkö edelleen elämään. Tsurkka ei pidä jakoa Santasaloon ja Högforsin hyväksi, vaan soisi kaikkien olevan Karkkilan tehtaalla."

"Santasalolaisuus ja valimolaisuus näkyy jollakin tavalla lähes kaikissa yhteyksissä. Se näyttää tuo Karjaanjoki olevan vähintään yhtä kova raja kuin Turussa Aurajoki. Se ei mi-

nusta ole välttämättä hyväksi."

Paperi ja metalli olleet erillään

Jako Santasaloon ja valimoon ei ole Karkkilassa ollut ainoa ero, joka Karkkilassa on aistittu.

"Kyllä meillä täällä Karkkilassa ja yleisemmin metallissa on ollut se käsitys, että Kymi on ensisijaisesti puutavara- ja paperifirma. Se tietysti heijastuu koko toimintaan."

"Metalli on ilmeisesti kokenut kaiken aikaa olevansa lapsipuolen asemassa. Päätoimiala Kymissä on ollut paperi ja tämä on jossain määrin meidän käsityksemme mukaan heijastunut myös investointeihin."

"Siksi odotukset fuusioon nähden kohdistuvatkin siihen, että Strömbergin toimialan koetaan olevan lähempänä meitä kuin paperi oli ennen. Ehkä Strömbergin ryhmässä toiminnan samankaltaisuus ja yhteistyö voi tuoda jotain myös entiselle Kymen Metallille."

Nykyvyyttä

Tällä hetkellä Karkkilassa ei Tsurkan mukaan uskalleta luottaa normaalin työviikon jatkuvuuteen kovin pitkään montaa kuukautta eteenpäin.

"Huolimatta siitä, että henkilöstön määrän pitäisi vastata tämänhetkistä tuotantoa, on tämän vuoden puolella ollut lukuisia lomautuksia ja työpaikkasiirtoja. Tässä ilmapiirissä ei työmotivaatio ole varmaankaan paras mahdollinen."

"Epävarmuuden aiheuttama on työntekijän nykyisyys. Ensin ollaan viikko lomalla ja sitten samat ihmiset tekevät pian ylitöitä."

"Työntekijöidenkin puolella on myönnetty että jotkut tilaukset tulevat lyhyellä varoitusaajalla ja että ne on pystyttävä tekemään tilausten saamiseksi. Arvostelumme kohdistuu siihen, että töiden esivalmistelu ei kuitenkaan ehkä aina ole pysynyt aikataulussa."

Sosiaaliset edut

100-vuotissäätiön, eläkesäätiön ja lomaviettomahdollisuuksien jatkuvuus on puhuttanut myös Karkkilassa. Verlan ja erämaajoen ulkopuolelle jääminen koettaisiin Karkkilassa pahana menetyksenä: "Tässä mielessä olisi tärkeää, että tuntiimme edelleen olevamme kymiläisiä."

Strömbergillä käytössä olevan kultakellon jaon pitkäaikaisesta palvelusta Tsurkka arvelee puhuttavan karkkilalaisia, kunhan strömbergiläisyys vakiintuu ihmisten mielessä."

Alanderin tiukat kuulustelut

Kuten lähes jokaiselle Karkkilan valimolaiselle, on myös pääluottamusmies Kalevi Tsurkalle jäänyt henkilönä Karkkilassa parhaiten mieleen isännöitsijä Ernst Alander.

"Nimenomaan Cedercreutzin aikana hänen roolinsa koettiin ainakin työntekijöiden keskuudessa aivan ratkaisevaksi."

Kuvaavaa oli Tsurkan mielestä se, että kun Cedercreutz kulki tehtaalla, ei häntä juuri huomattu. Kun sen sijaan Alanderin tiedet-

tiin olevan tulossa, siitä kulki sana jo ennen kuin hän ehti edes portin sisäpuolelle.

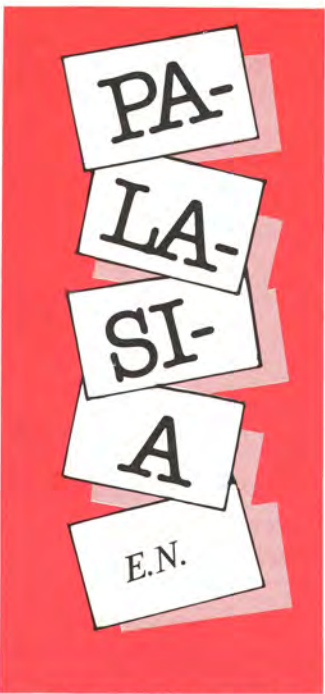
"Vaikka hänen johtamistapaansa aikanaan kohdistui varsin kovaa arvostelua, on sille näiden vuosikymmenien aikana annettu tietty arvonsa."

"Alanderin paras piirre oli hänen suhtautumisensa työllistämiseen. Hän hankki Karkkilaan kaikin keinoin lisää työtä ja työvoimaa. Toisaalta hän ei pitänyt joutilaista ihmisistä."

"Minä koen hänen aikansa myönteisenä, huolimatta siitä, että pelko sydämessä Alanderin tapaamista aina odotettiin."

"Hänellä oli ilmiömäinen kasvomuisti. Vaikka täällä oli toista tuhatta ihmistä, hän muisti jokaisen heti. Se oli kamala kuulustelu, jos hän tapasi jonkun joskus vieraalla osastolla."

"Toisaalta siihen aikaan tuli valuaakin paljon. Nähtävästi myyntikin pelasi, koska valut ovat Karkkilasta kadonneet."

Tuli kirje kirjailija **Kalle Päätalolta** Tampereelta. Hän kiittelee saamastaan aineistosta, jossa selvittelimme, kuinka paljon puuta ja ihmistyötä hänen viimevuotisen ennätyskirjansa paperi vaati.

Tuo ennätyskirja on tietenkin 'Tammerkosken sillalla'. Siitä otettiin vuosi sitten kaikkien aikojen suurin ensipainos, 110 000 kappaletta, joka vaati 100 tonnia Kymen paperitehtaan Kym Offsetia.

Laskimme, että sadan tonnin paperierän valmistamiseen tarvittiin hieman yli 300 kiintokuutiota kuusta ja mäntyä. Yhden metsurin tekemänä tällainen pöl-

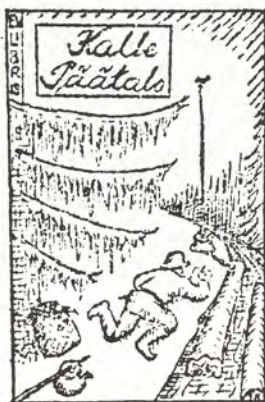
lipino vastaisi kuukauden urakkaa.

Näistä tiedoista lämmenteenä Päätalo kirjoittaa: "Enpä tosiaan tullut ajatelleeksi, kun aloitin heti kansakoulun lopetettuani metsätyöt ja tein niitä talvisotaan asti, että teen tulevan ammattini tarvitsemaa raaka-ainetta."

"Nyt voin näitä lähettämienne lukuja katselemalla todeta, että monen hyllymetrin kirjojen raaka-aineet olen minäkin nuorukaisvuosinani valmistanut."

"Äkkiä päässä laskien olen tainnut valmistaa vuosina 1934—39 niin pitkän pinon paperipuita ja sullivan, että työni olisi riittänyt kaikkien niinä vuosina ilmestyneiden suomalaisten uutuuskirjojen tarvitseman paperin raaka-aineeksi."

Näin siis Päätalo, jonka teoksia on tuoreen tiedon

mukaan painettu lähes kaksi miljoonaa kappaletta.

Mistä lie mies tarmonsan ammentanut? Ettei vain metsästä! Tällainen ajatus syntyy helposti, kun tarkastelee kirjeen mukana tulleen ex libriksen symboliikkaa.

Eino Rihula käsipaperin teossa.

Paperiasioissa pysyäkseen en malta olla kertomatta, että Kymen tutkimusosastolla työskentelevän teknikko **Eino Rihulan** valmistama käsipaperi, josta oli isompi juttu Uutiskymissä nro 3/83, on nyt saanut kunnian tulla taltioiduksi Suomen paperimuseoon.

Kyseinen erikoismuseo toimii maamme metsäteollisuutta palvelevan tutkimuslaitoksen Keskuslaboratorio Oy:n suojissa Otaniemessä. Museon kokoelmassa on mm. erittäin monipuolinen

käsipaperiosasto.

Valitettavasti tuo käsipaperin tekemisen taito alkaa Suomessa jo vähitellen vaipua unohduksiin. Alan todellisia taitajia ei enää taida löytyä muualta kuin Tervakoskelta.

tuolla keskuskonttorin postihuoneella saakaan nähdä. Voi vain arvailla, mitä on liikkunut senkin inehmoisen pääkopassa, joka kirjoitti aivan asiallisen kirjeen osoitteeksi: Oy Strömberg Ab, Teollisuusryhmä 10, Kuusankoski.

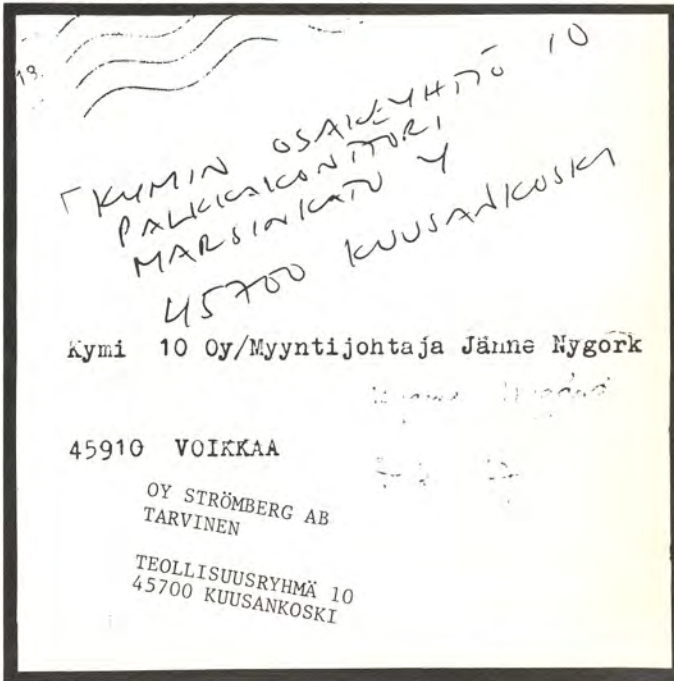
Eipä tainnut tuo entinäkään nimi olla aivan helposti opittavissa. Muis-tan erityisen hyvin, kun eräs ykkössihteeristämme kertoi lähettäneensä jon- nekin Keski-Eurooppaan tavanomaisen telekssano- man ja kirjoitti alle yhtiön uuden nimen ja sen ala- puolelle oman nimensä.

Vastausteles alkoi siten juhlallisesti: atn. miss kymi kymmene.

Vielä vanhemmalta ajalta, jolloin yhtiömme nimi oli komeasti Kymen Osa- keyhtiö — Kymmene Aktiebolag, muistetaan hyvin sekin kirje Saksanmaalta, joka oli osoitettu Hernn Kymmene Aktiebolagile.

Mutta lohkeaa sitä huumorinpilkettä talon sisältäkin. Joskus takavuo- sina lähti Karkkilan tehtaalta Juantehtaalalle kirje, jonka osoitteessa komeili ilmeisen tarkoituksellisesti Strömsdal Konserv.

Savolaiset eivät olleet pienestä piikistä moksis- kaan, vaan lähettivät uus- maalaisille kirjeen, jossa luki selvällä ruotsinkielellä Karkkila Burk.

Yhtiön 100-vuotissäätiön edustajisto v. 1984 valittu

Kymiyhtiön 100-vuotis- säätiön edustajiston ko- koonpano vuonna 1982 on vahvistettu. Edustajiston pu- heenjohtajana toimii oi- keusneuvos **E.J. Manner**. Varapuheenjohtajaksi vuo- siksi 1984—85 edustajisto valitsi yksimielisesti **Niilo Ukkosen**.

Työntekijä- ja toimihenki- löedustajat ovat seuraavat:

Kuusankoski

Työntekijät: Sirkka Kata- ja 1984 (henkilökohtainen varajäsen Oili Toivonen 1984), Kalevi Luoranen 1984 (Reino Kiljunen 1984), Kauko Vauhkonen 1984—85 (Eero Jaakkola 1984—85), Toivo Konga 1984—85 (Kalle Hautamäki 1984—85), Jukka Hyvönen 1984—85 (Pekka Ripattila 1984—85). **Toimihenkilöt:** Kauko Leivo 1984 (Esko Laine 1984), Eija Kurto 1984 (Irma Pethman 1984), Niilo Ukkonen 1984—85 (Jaakko Anttila 1984—85), Raili Kaartinen 1984—85 (Ulla Pesu 1984—85), Kirsti Pylkkänen 1984—85 (Jonna Mäkilä-Lundberg 1984—85).

Soinlahti

Työntekijät: Ilkka Lönn- roos 1984 (Tuomo Korolai- nen 1984). **Toimihenkilöt:** Hannu Ruotto 1984 (Pentti Ryhänen 1984).

Halla

Työntekijät: Olavi Muik- ku 1984—85 (Jalo Kumanto 1984—85). **Toimihenkilöt:**

Keijo Kokko 1984 (Seija Andersson 1984.)

Juankoski

Työntekijät: Salme Leski- nen 1984 (Esko Räsänen 1984). **Toimihenkilöt:** Anu Laitinen 1984—85 (Leo Heino 1984—85).

Karkkila

Työntekijät: Tapani Juse- lius 1984—85 (Arsi Kono- nen 1984—85). **Toimihenki- löt:** Aune Vuorinen 1984 (Kaino Ruoho 1984).

Heinola

Työntekijät: Matti Vilhu- nen 1984 (Esko Valonen 1984). **Toimihenkilöt:** Raimo Lappalainen 1984—85 (Ju- hani Forsström 1984—85).

Salo

Työntekijät: Kyösti Hil- tunen 1984—85 (Timo Lai- ne 1984—85). **Toimihenkilöt:** Matti Willem 1984 (Anto Leino 1984).

Paikallisten hallintokun- tien erovuoroisten jäsenten ja varajäsenten tilalle on valittu seuraavat henkilöt:

Kuusankoski

Varsinaiset: työntekijät Seppo Järvisalo ja Markku Vanhala, toimihenkilöt Veik- ko Pasi ja Seija Ämmälähti. Varajäsenet: työntekijät Sirk- ka-Liisa Huuromen, toimi- henkilöt Ritva Simonen.

Soinlahti

Varsinaiset: työntekijät Tuomo Korolainen, toimi- henkilöt Marja Eskelinen.

Varajäsenet: työntekijät Hel- vi Kortelainen, toimihenki- löt Aarno Aalto.

Halla

Varsinaiset: työntekijät Armas Nurmi, toimihenki- löt Urho Karjalainen. Vara- jäsenet: työntekijät Eero To- lonen, toimihenkilöt Aila Puranen.

Juankoski

Varsinaiset: työntekijät Pirjo Pitkänen ja Esko Räsä- nen, toimihenkilöt Ulla Mieltinen ja Veijo Vanni- nen. Varajäsenet: työnteki- jät Ilkka Suoranta, toimi- henkilöt Liisa Häkkinen.

Karkkila

Varsinaiset: työntekijät Tapani Juselius ja Unto Rinne, toimihenkilöt Olavi Heinonen ja Terttu Järvi. Varajäsenet: työntekijät Väi- nö Koponen, toimihenkilöt Eeva-Liisa Laine.

Heinola

Varsinaiset: työntekijät Alpo Pöllä ja Esko Valonen, toimihenkilöt Raimo Lap- palainen ja Eila Väänänen. Varajäsenet: työntekijät Esko Hämäläinen, toimihenki- löt Pauli Lakka.

Salo

Varsinaiset: työntekijät Kyösti Hiltunen ja Tarja Lehto, toimihenkilöt Maija Vesanto ja Matti Willem. Varajäsenet: työntekijät Hei- mo Laaksonen, toimihenki- löt Reijo Sirviö.

Eino Vanhalakka

Päivämies **Eino Vanhalak- ka** Kuusanniemen selluteh- taalta täyttää 60 vuotta 31.12. Hän on syntynyt Luumäellä. Eino Vanhalak- ka on tullut yhtiön palve- lukseen vuonna 1960. Hän

Kuusankosken Sähkömiehet os. 74

Kuusankosken Sähkömie- het os. 74 on syyskokoukses- saan 7.12. valinnut osaston puheenjohtajaksi **Olavi Si- mosen**, sihteeriksi **Juhani Littmanin** ja rahastonhoita- jaksi **Pekka Ripattilan**.

Toimikuntaan valittiin Pauli Kankahainen (varalle Jaakko Lehto), Heikki Jus- lin (Petri Lindqvist), Taisto Holopainen (Raimo Kivi- aho), Esa Karhu (Teemu Kajander), Pekka Salminen (Kari Tiitinen), Ari Laari (Timo Kaplin), Matti Puus- tinen (Jukka Hyvönen), Pekka Tuomi (Pentti Aho- nen).

on toiminut useissa tehtävis- sä mm. Voikkaan rakennus- ja karbidiosastoilla, kuljetus- osastolla, Voikkaan puuhio- molla ja vuodesta 1969 läh- tien Kuusanniemen selluteh- taalla. Nykyisessä toimes- saan päivämiehenä Vanha- lakka on ollut vuodesta 1977 lähtien.

P.G. Michelssonin apurahat haussa

Johtaja P.G. Michelss- onin apurahasäätiön apura- hat julistetaan haettavaksi viidennen kerran. Haetta- vana on kaksi apuraha sel-

laisten henkilöiden kesken, jotka ovat menestyksellisesti suorittaneet Kymiyhtiön am- mattikoulun prosessiosas- ton (paperi- tai selluloosa- teknologia) kurssin ja saa- neet opiskelupaikan tai opiskelevat jossakin teknilli- sessä koulussa.

Vapaamuotoiset hakemu- set on osoitettava Kymiyhtiön ammattikoulun johto- kunnalle tammikuun 25. päivään 1984 mennessä. Mukaan on liitettävä teknil- lisen oppilaitoksen viimeisin lukukausitodistus.

Hakemukset postitetaan osoitteella Kymiyhtiön am- mattikoulu, Lauttakuu 3, 45700 Kuusankoski.

Lisätietoja saa ammatti- koululta, puh. 951-402 433

Ström (Arto Oksanen), Vo mittarikorjaamo Pekka Tuomi (Pentti Ahonen), Kni mittarikorjaamo Pekka Ripattila (Pentti Lakimo), Kni sähkökorjaamo Antti Juuse- la (Esa Karhu), PK7—8 sähkökorjaamo Mikko Lai- ne (Osmo Rutanen), Ky voimaosasto Hannu Heik- kinen (Oiva Rasimus), Ky mittarikorjaamo Matti Puus- tinen (Jukka Hyvönen), Ky sähkökorjaamo Kari Tiiti- nen (Pekka Salminen), Kemian kunnossapito Olavi Simonen (Juhani Littman).

Metalliliiton Kuusankosken os. 19

Valmistava vuosikokous pidetään Osuuspankin ti- loissa keskiviikkona 21.12. -83 klo 18.00.

Asiat: Sääntöjen 6 § 4 kohdan määräämät. Vali- taan edustajat y-t elimiin. Toimikunta

Henkilö- uutiset

Kymi-Strömberg Oy

Keskushallinto

Valtter Laine

Yhtiön keskushallinnossa on 1.1.1984 lukien nimitetty sisäiseksi tarkastajaksi kauppat.lis. **Valtter Laine**. Hänen vastuualueenaan tulee olemaan Teollisuusryhmä Strömbergin Etelä-Suomessa sijaitsevien tulosyksiköiden tarkastus sekä Strömberg Svenska Ab:n ja Union-Securus Ab:n tarkastukseen liittyvät tehtävät.

Juha Ahola

Ekonomi **Juha Ahola** on 1.12.1983 tullut palvelukseen Kuusankoskelle keskushallinnon rahoitusosastolle, joka ensi kesänä muuttaa Helsinkiin, pääkonttorin Kluuvikadulla oleviin tiloihin.

Teollisuusryhmä Kymi

Sisäinen tarkastus

Stig-Olof Forsström

Sisäiseksi tarkastajaksi on 1.1.1984 alkaen nimitetty merkonomi **Stig-Olof Forsström**, 36. Hänen tehtävään kuuluu teollisuusryhmä Kymen sekä tytäryhtiöiden tarkastus toimipaikkanaan Kuusankoski.

Talous

Yhtiössä 1.11.1983 voimaantulleen organisaatiomuutoksen johdosta on Taloushallinnossa suoritettu 1.12.1983 seuraavat nimitykset:

Torsten Nylund

Taluspäälliköksi, vastuualueenaan operatiivinen laskenta ja myyntiyhtiöiden taloudellinen valvonta, on nimitetty ekonomi **Torsten Nylund**, 58.

Olavi Sommarberg

Laskentasuunnittelun päälliköksi, vastuualueenaan laskentatoimen kehittäminen ja suunnittelu, on nimitetty merkonomi **Olavi Sommarberg**, 48.

Henry Forsström

Laskentapäälliköksi, vastuualueenaan raportoinnin koordinointi sekä kemiallisen metsäteollisuuden materiaalitointojen ja tehdaspalvelun laskenta, on nimitetty merkonomi **Henry Forsström**, 37.

Voimaosasto

Esko Rekilä

Kauppateknikko **Esko Rekilä**, 38, on 1.12. alkaen nimitetty voimaosaston toimistopäälliköksi. Aikaisemmin hän toimi talousosastolla metsä- ja kiinteistöosaston kirjanpidon tehtävissä.

Tiedotus & PR

Kimmo Rekimies

Toimittaja, hum.kand. **Kimmo Rekimies**, 25, on 19.12. alkaen otettu yhtiön palvelukseen toimitussihteeriksi tiedotusosastolle. Hän toimii sekä Uutiskymen että Kymmene International Magazinen toimitussihteerinä.

Kymen paperitehdas

Pekka Rautalahti

Fil.maist., dipl.ins. **Pekka Rautalahti**, 32, on otettu Kymen paperitehtaan palvelukseen 21.11.1983. Rautalahti tulee toistaiseksi toimimaan erikoistehtävissä tehtaanjohtajan alaisuudessa.

Oy Tilgmann Ab

Esko Airaksinen

Ekonomi **Esko Airaksinen** on nimitetty Oy Tilgmann Ab:n tytäryhtiön Informa Oy:n toimitusjohtajaksi. Informan pääasiallisena toimialueena on kustannustoiminta.

Osmo Jäntti

Faktori **Osmo Jäntti** on tullut Oy Tilgmann Ab:n palvelukseen Print-ryhmän myyntijohtajaksi vastuualueenaan kotimaan myynti.

Teemi Rätty

Ekonomi **Teemi Rätty** on tullut Oy Tilgmann Ab:n etiketti- ja koteloryhmän palvelukseen tuotepäälliköksi.

Peter Ahlbom

Etiketti- ja koteloryhmän vientipäälliköksi vastuualueenaan länsivienti on tullut merkonomi **Peter Ahlbom**, joka on aiemmin toiminut konttoripäällikkönä Kymmene Paper Ltd -myyntiyhtiössä Lontoossa.

latauspumppu ejektoreineen ja termostaateineen.

Kattilahankinnasta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteys Heinolan tehtaan vakiotuotemyyntiin, puh. (910)55270.

halkojen, hakkeen, palaturpeen ja turvebrikettien polttoon. Teho on 40 kW. Kattila soveltuu hyvin maataloilille ja omakotitaloihin.

Högfors 04-kattilaa käytetään aina lämminvesivaraajaan kytkettynä. Vakiovarusteena kattilaan kuuluu

Högfors 04- kattila henkilökunnalle

Kymi-Strömberg Oy:n henkilöstöön kuuluvalla on nyt mahdollisuus hankkia itselleen edullisesti Heinolan tehtaan valmistama alapaloinen varastopesäkattila, Högfors 04.

Högfors 04 on suunniteltu ensisijaisesti puolen metrin

Kuusaalaisille

Naisten kerhotoiminta

Neuvottelukokous Kuusaan ja Voikkaan naistenkerhojen toimihenkilöille Toimelassa ti 24.1. klo 14.

Akanat aloittavat kevätkauden Toimelassa keskiviikkona 18.1. klo 19.

Vilhelmiinat kokoontuvat Voikkaan seuratalossa torstaina 19.1. klo 19.

Ykköset aloittavat kevään kerhoillat Toimelassa tiistaina 17.1. klo 17.

Kakkoset kokoontuvat Toimelassa torstaina 26.1. klo 19.

Ansiomerkkien jakotilaisuus Koskelassa

Yhtiön ansiomerkkien jakotilaisuus pidetään Koskelassa sunnuntaina 15. tammikuuta klo 18.

Ansiomerkkien saajille lähetetään henkilökohtaisen kutsu.

Avustuskassan jäseniksi myös eläkeläisiä

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinainen kassankokous pidettiin torstaina 24.11.1983 klo 18 Yksyissä. Kokouksen avasi hallituksen puheenjohtaja **Teuvo Pöysä**. Kokouksessa oli saapuvilla 60 kassan jäsentä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin **Paavo Toivonen**. Sihteerinä toimi **Tapani Kivelä**.

Erovoorossa olleista hallituksen jäsenistä valittiin uudelleen **Eila Koskinen** ja **Leo Perätalo**. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin **Pertti Salminen**. Valittujen toimikausi on 1984-86. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen kaupunginsihteeriksi **Jorma Lehtonen** ja **Heikki Helminen**, varalle toimitusjohtajaksi **Oiva Rautjärvi** ja suunnittelusihteeriksi **Tuure Ainikkamäki**.

Yhtiön nimeämänä tilintarkastajana toimii edelleen kirjjanpitoapäällikkö **Vilho Suojalehto** ja varalla eläkeasiainpäällikkö **Ralf Lindén**. Yhtiön edustajaksi kassan hallitukseen oli yhtiö nimenyt edelleen konttoripäällikkö **Reijo Koijärven** ja varalle työsuhteisiin päällikkö **Eero Miettisen**.

Eläkeläisten hautausavustus päätettiin säilyttää entisellään eli 1.000 mk:na.

Kassan hallituksen valmistelemat sääntömuutokset hyväksyttiin yksimielisesti. Tärkein käsitellyistä muutoksista oli eläkeläisten jäseneksiottaminen. Asia olikin saanut liikkeelle aikaisempaa enemmän kassan jäseniä. Jäsenyyden jatkaminen on hyväksytyn muutoksen mukaan mahdollista niillä jäsenillä, jotka jäävät varhais-, vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeelle 1.1.1984 tai sen jälkeen, ja jotka ovat kuulu-

Kuntokauden I-jakso päättyy

Palveluksessa olevia pyydetään palauttamaan kuntokauden I-jakso-osan kortti urheiluyhdysmiehen välityksellä 6.1.84 mennessä henkilöstöhallinto-osastolle (ent. sosiaaliosasto).

Verokirjat yhtiölle pian

Vuoden 1984 verokirjat on lähetettävä Kymen tai Voikkaan palkkakeskukseen mahdollisimman pian. Toimihenkilöt lähettävät verokirjansa palkkaosastolle **Raija Liukkoselle**.

Ennen verokirjojen lähettämistä on tarkistettava, että veroluokka on oikea.

Vuoden 1983 aikana paikkakunnalle muuttaneiden on pyydetävä verokirja Kuusankosken verotoimistosta.

Henkikirjoitus- ilmoitukset henkilöstöhallinto- osastolle

Yhtiön asunnoissa asuvien on henkikirjoitusilmoitukset saatuaan ja niiden henkilötiedot tarkastettuaan palautettava lomakkeet alikirjoitettuna viipymättä henkilöstöhallinto-osaston Kymintehtaan toimistoon ammattikoululle, Lauttakatu 3 tai Voikkaan toimistoon, Voikkaantie 42.

Aloitteen "Kutistemuovi-leikkuri", lomake nro 9882, tekijää pyydetään ottamaan yhteyttä aloitetoiminnan hoitajaan **Matti Sampolahteen**, puhelin 2551 (Ky) tai **Onni Uliniin**, puhelin 154 (Vo).

Kiitos

Teille kaikille hyville kavereille muistamisesta siirtyessäni vapaalle. Kuusankoski 21.11.1983 **Lasse Heikkilä**

Erämajojen hinnat

Erämajoilla on 1.1.84 alkaen perusmaksu 30 mk/vrk, viikonloppu pe-ma 100 mk, aikuinen vieras 3 mk/yö, ryhmiltä perusmaksun lisäksi 3 mk/henkilö/vrk.

Lappalan saunojen uudet vuorokausihinnat ovat 1.1.84 alkaen 30 mk yhtiöläisiltä, 50 mk yhtiöläisryhmittymiltä ja 65 mk ulkopuolisilta seuroilta, kerhoilta jne.

Kuusanniemen tehdasalueen laajennuksen vuoksi poistui Rapakosken rautatiesillan kupeessa ollut kuntokohde Pukkisaari I. Näinollen tälle suunnalle jää vain hihtokohde Pukkisaari.

Verlan lomakylä

Verlan lomakylän itsepalvelulomailu jatkuu entiseen tapaan. Tammikuun 1. päivästä 1984 vuorokausihinta majaa kohti on 35 mk ja viikonloppuisin (perjantai-maantait) 100 mk.

Uutiskymi

Päätoimittaja Reijo Virta
puh. 2168
(suora 951-402 168)

Toimituksen sihteerit
Liisa Sommarberg puh. 2173
(suora 951-402 173)

Valokuvaaja
Tuomo Pitkänen
puh. 951-45 068

Paperi:
Kymen paperitehtaan
KymArt Matta 100 g/m²
ISSN 0358-416X

Toimitus
Kymi-Strömberg Oy
Teollisuusryhmä Kymi
Tiedotusosasto
Niementie 13
45700 Kuusankoski
puh. vaihde 951-402 111

Kirjapaino
Kouvola Kirjapaino
Katajajarjuntie
45720 Kuusankoski 2
Puh.vaihde 951-231 231

Lehden seuraava numero ilmestyy 23.1. Aineiston on oltava toimituksessa viimeistään keskiviikkona 11.1. klo 16.30.

Peruskoululaiset tutustuivat työelämään "Eivät nämä ammatit mahdottomilta tunnu"

Kouvolan ja ympäristökuntien peruskoulua päättävät koululaiset tutustuivat 30.11. pohjois-kymenlaaksolaisiin teollisuusyrityksiin. Kuusankoskella perehtyi Teollisuusryhmä Kymin kunnosapito-osastoon Kuusanniemessä 107 peruskoululaista, joista noin puolet oli tyttöjä.

Kymillä koululaisille esiteltiin metalli- ja sähköalan ammatteja: koneasentajan, putki-levyseppän, koneistajan, sähköasentajan ja mittariasentajan töitä.

Kunnosapitopäällikkö **Ilka Parvinen** Kuusanniemen sellutehtaalta kertoi tilaisuuden aluksi Kuusanniemen tehdasruokalassa ammatteihin liittyvistä yleisistä seikoista. Peruskoulutus ammattiin edellyttää 9-10 vuotisen peruskoulun, 2-3 vuotisen yleisen ammattikoulun sekä yksivuotisen teollisuuden ammattikoulun käymistä.

Parvinen kertoi työaika-ruodon kaikissa ammateissa olevan pääasiassa päivätyön, klo 7:stä 16:een. Jotakin henkilöitä on myös

kolmivuoro- tai kaksivuorotyössä.

"Työ on keskiraskasta tai kevyttä. Työ tapahtuu pääasiassa tehdastiloissa, joissa lämpötila vaihtelee 5:stä plusasteesta 30 asteeseen. Melu on yleensä alle 85 desibeliä, mutta menee ajoittain sen yli. Työilmassa saattaa esiintyä kaasuja tai pölyjä lähinnä prosessihäiriöiden aikana. Ajoittain joudutaan työskentelemään myös ulkona."

Sähköasentajan, mittariasentajan ja koneistajan ammatit Parvinen luonnehti myös naisille sopiviksi. "Koneistaja työskentelee lähes aina sisätiloissa ja sekä koneistajan että mittariasentajan työt luokitellaan kevyiksi."

"Työtä tehdään kaikissa ammateissa aikapalkalla. Edellä mainitun koulutuksen saaneella on alkupalkka kaikissa ammateissa tällä hetkellä noin 20 markkaa ja loppupalkka noin 30 markkaa tunnissa. Edistyminen palkkauksessa riippuu henkilökohtaisista kyvyistä ja

Koululaiset seuraamassa, miten **Ilpo Lindstén** ja **Kari Saari**en laittavat termostaatin kapillaariputken päälle kutistemuovisukkaa.

yrittämisestä."

Peruskoululaisten käynti Kuusanniemessä liittyi oppilaiden jatkokoulutusvalintojen tehostetun ohjauksen projektiin, nimeltään "Ammatti teollisuudesta". Tehostettua jatkokoulutuksen ohjausta kokeillaan sekä Kouvolan ympäristössä että Tampereella.

Tiedotuksella pyritään mm. poistamaan turhia ennakkoluuloja ammattien sopivuudesta sukupuolen mu-

kaan. Uuden tekniikan vaikutuksesta jako miesten ja naisten töihin on viime vuosina täysin muuttunut.

Kuuteen ryhmään jaetuille koululaisille esittelivät ammatteja sähkökorjaamon päällikkö **Pertti Järvinen**, sähkökorjaamon työnjohtajat **Raimo Lahtinen** ja **Pertti Käpä**, konetyönjohtajat **Jouko Sippo** ja **Kari Rantanen** sekä putkityönjohtaja **Lasse Lieri**.

Polttoainetalous voidaan saada edullisemmaksi

(jatkoa etusivulta)

Käytännössä tasausajo tapahtuu siten, että syöttö- vesisäiliöihin ajetaan ennalta suunnitellun ohjelman mukaisesti kylmää vettä, jolloin tehtaiden höyrynjakotukista imeytyy ylimääräinen höyry säiliöihin ja kuormitus tasaantuu. Menetelmä toimii myös höyrykuorman pienentyessä.

Höyryverkostossa ja paperikoneilla tasausajon kehittyminen näkyy paineiskujen ja notkahdusten vähenemisenä.

Tasausajo käynnistetään, säädetään ja sitä valvotaan prosessitietokoneilla, jotka sijaitsevat Kuusanniemen kattilalaitoksella ja Kymin höyryvoimalaitoksella.

Prosessitietokone mittaa kuormitushäirön suuruuden ja suorittaa tasausajon syöttö- vesisäiliön tasauskapasiteetin rajoissa. Sekä Kymin kattilalaitoksen että sooda- kattilavoimalaitoksen tietokoneet kommunikoivat järjestelmässä keskenään koak-

siaalikaapelin välityksellä.

Tasausajon kanssa samanaikaisesti ryhdytään hallitusti vähentämään tai lisäämään kattiloissa sekä polttoaineita että ilmaa. Automaattisysteemi ohjaa myös kattilalaitteita olemassa olleen pneumaattisen instrumentoinnin välityksellä.

Käyttöön otettu järjestelmä antaa mahdollisuuden edullisen polttoainetalouden ylläpitoon, koska se automaattisesti pyrkii käyttämään halvimpia polttoaineita. Säädetävyyden vuoksi poltossa on kuitenkin jatkuvasti mukana kaasu tai öljy. Nopeat kuormituksen muutokset tehdään kaasulla ja lopullinen kuormatason muutos hiilellä ja turpeella.

Uuden menetelmän tuotannosta taloudellisesta hyödyistä on meneillään tutkimus, mutta jo nyt nähdään sen merkitys hyötysuhteen parantamisessa: tarvittava höyry voidaan tuottaa pienemmällä polttoainemäärällä.

Höyrytuotannon ohjauksen digitaalisen automaatiojärjestelmän on toimittanut Siemens, kenttäinstrumentointi on rakennettu Kymillä.

Laitteistot on jo otettu käyttöön, mutta niiden loppuviritys jatkuu. Järjestelmän käyttö- ja ylläpitohenkilökunnan laaja koulutusohjelma on viety loppuun.

Jo aiemmin on Kymin höyryvoimalaitoksen ohjattavuutta parannettu tehottamalla turpeen ja hiilen syöttömenetelmiä.

Kattilalaitoksien ohjattavuuden parantamisprojektin vetäjänä on ollut dipl.ins. **Ilka Valtonen**. Ohjauksjärjestelmän suunnittelusta ja toteuttamisesta on vastannut tekn.lis. **Martti Sanakseenaho**.

Kunniamerkkejä yhtiöläisille

Tasavallan presidentti on myöntänyt itsenäisyyspäivänä Suomen Valkoisen ruusun ritarikunnan komentajamerkin Kymi-Strömberg Oy:n pääjohtaja, vuorineuvos **Fredrik Castrénille** sekä kunniamerkkejä 15:lle Teollisuusryhmä Kymin henkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä.

Suomen Leijonan ritarikunnan komentajamerkin sai johtaja **Antti Örmälä** Kuusankoskelta ja Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan I luokan ritarimerkin varatoimitusjohtaja **Heikki Kellokoski** Kuusankoskelta. Suomen Leijonan ritari-

kunnan ritarimerkin sai ostopäällikkö **Leif Berg** Kuusankoskelta.

Suomen Leijonan ritarikunnan ansioristin saivat kuljetuspäällikkö **Antero Ahola** ja laskentapäällikkö **Torsten Nylund** Kuusankoskelta.

Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan II luokan mitali myönnettiin ohutlevyseppä **Martti Askolalle** Kuusankoskelta, I luokan mitali konttoristi **Marjatta Forsmanille** Kuusankoskelta, II luokan mitali koneistaja **Onni Heijalalle** Kuusankoskelta, I luokan mitali sähköyliasentaja **Unto Hei-**

noselle Kouvola, I luokan mitali tarjoilija **Eva Kulolle** Kouvola, II luokan mitalit autonkuljettaja **Eino Raja-aholle** Kuusankoskelta ja varastonhoitaja **Mauno Ripatilalle** Valkealasta.

Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan I luokan mitalin kultaristein saivat rakennusmestari **Erkki Sarnala** ja ylimestari **Pertti Savinen** Kuusankoskelta sekä Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan II luokan mitalin henkilöautonkuljettaja **Timo Suomalainen** Kuusankoskelta.

Lähikuvassa Lämpökeskuksen hoitaja

"Se hyvä puoli tässä työssä on, että tietää itse työnsä. Kukaan ei tule sanomaan, että teepä tuo taikka tuo työ", luonnehtii työtään lämpökeskuksen hoitajana Soinlahdessa työskentelevä **Olavi Kärkkäinen**, 59.

Kun lämpökeskuksen hoitaja tulee johonkin kolmesta vuorostaan, on hänen ensimmäinen tehtävänsä "lastinvaihto" eli tuoreen sahatavaran siirtäminen kuivaamoon ja kuivien ottaminen pois.

Sen jälkeen on katsottava, riittääkö kuivaamossa lämpö uudelle erälle. Tarvittaessa kytketään mm. öljynpoltin antamaan lisätehoa.

"Kuori palaa sinänsä hyvin, mutta kun tulee tuore lasti, ei kuoren tuottama lämpö aina riitä."

Työ on paljolti laitteiden

toimivuuden seuraamista. Yleensä poikkeavuudet normaalityylästä tulevat hoitajan tietoon hälyttimillä, mutta mm. kuorikuljetinta on tarkkailtava, vaikka hälytystä ei kuulukaan.

Mittarit kertovat normaalisti polton ja kuivauksen tilanteen, mutta kuivaamon mittarien anturilaitteiden putkien vaihto liittyy usein Kärkkäisen työhön. Likainen putki näet aiheuttaa vääriä lukemat valvomomittareihin.

Poltettavan kuoren laadun epätasaisuus aiheuttaa silloin tällöin tukkeuman kolalle kuorta työntävän ruuvin päässä. Tukoksen avaaminen on helpottunut sen jälkeen kun ruuvin yhteyteen asennettiin rajakatkaisin.

Työvuoronsa puolivälissä

Kärkkäinen puhdistaa yleensä kuorikattilan etupesän; kuona ei varise itsekseen, vaan sitä on koukulla hämmennettävä. "Kattilaa on muutenkin tarkkailtava noin kerran tunnissa ja siirrettävä poroa etupesään."

Mikäli siilosta loppuu kuori, sitä tilataan lisää kuorimolta. Silloin tällöin poistetaan liika tuhka, joka joutuu mm. soinahtelaisten peltojen lannoitteeksi.

"Kesäaikana kuorikattilassa aiheuttaa hankaluuksia hiekka, joka arinalla muuttuu punaiseksi kiveksi. Irti se ei lähde muulla kuin kangella — noin 1 000 asteen kuumuus saa sen tarttumaan lujasti. Talvella ongelmana on jäisten puiden kuorien huono palavuus."

Kerran vuorokaudessa lämpökeskuksen hoitajat

"kuivaavat kalikan", eli mittaavat valvomossa olevan kaapin avulla puun keskikosteuden. Jokaisen sahatavaraerän kosteus mitataan myös kuivaamalla: taotaan kosteusmittarin piikit lankkuun ja nappia painamalla saadaan lukemat esiin.

Viikonvaihteessa ja yöllä lämpökeskuksen hoitajat toimivat myös sahan palovahteina.

"Raskainta tässä työssä on yövuoro silloin, kun kaikki pelaa hyvin. On melkein helpompaa, kun yöllä on jotain työtä."

Vaaratilanteita lämpökeskuksen hoitajan työssä aiheuttaa kuivauskanavien täyttö. "Äkkinäisiä on neuvottava, etteivät saa lautoja niskaansa."

Muuten työ on turvallista ja kevyttä, kevyempää kuin Kärkkäisen edellinen työ lautatarhalla. "Jos sitä vielä tekisin, olisin valmis eläkkeelle."

Lämpökeskuksen yhteydessä oleviin sosiaaliloihinsa ovat lämpökeskuksen hoitajat tyytyväisiä. "Ihminen vaihto ei tosin täysin pelaa, mutta sitäkin on yritetty korjata."

"Tietää itse työnsä"

Olavi Kärkkäisen työhön lämpökeskuksen hoitajana kuuluu kuorikattilan toiminnan seuraamisen lisäksi monia muita tehtäviä.

*Joulurauhaa ja onnea uudelle vuodelle
kaikille Uutiskymmin lukijoille*

Victor Westerholm: Kevätaurinkoa — Kuusankosken yläputous ja Hölsän myllyniemi, 1911. Nykyisin tällä kohdalla kulkee Kymintehtaan ja Kuusanniemen välinen putkisilta. Teoksen omistaa Alfred ja Helene Jacobssonin museosäätiö 'Et Hem', Turku.